

Також необхідно сказати про деякі напрями підтримки, які вже знайшли своє відображення в Основних напрямках національної політики щодо розвитку малого бізнесу в Україні [3]:

– спрощення та удосконалення процедур бухгалтерського обліку для ефективного оподаткування;

– спрощення системи оподаткування та звітності всіх суб'єктів малого підприємництва у відповідності з нормами, визначеними податковим законодавством;

– участь кустарних організацій у реалізації соціально-економічних та науково-технічних програм, у постачанні товарів (робіт, послуг) для загальнодержавних і регіональних потреб.

Підсумовуючи, необхідно зазначити, що у процесі розвитку вітчизняного малого бізнесу залишається ще дуже багато невирішених питань, проте в той же час національна політика реформування методики визначення єдиного соціального внеску для ФОПів свідчить про те, що малий бізнес сьогодні не є пріоритетним для держави. Сумно те, що залучення іноземних інвесторів не буде успішним саме через ігнорування державою проблем саме малого бізнесу. Тому необхідно розширити відповідні державні програми підтримки малого бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>.
3. What does the EU do for small businesses? URL: http://ec.europa.eu/small-business/index_en.htm.

Канд. істор. наук Сливенко В. А., Орел Н. Б.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО МАЛОГО БІЗНЕСУ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

У сільському господарстві країни учасники малого бізнесу одними з перших відчували різке підвищення вимог до обґрунтування цілей та завдань розвитку на перспективу, вибору шляхів їх реалізації, основних напрямів формування виробництва, удосконалення господарських пропорцій, оновлення

ринків збуту продукції та матеріально-технічних ресурсів, визначення джерел трудових та фінансових ресурсів. Розвиток сільськогосподарських підприємств та закупівельних організацій малого підприємництва обумовлено ступенем інтегрованості до економіки країни, регіону, їх взаємозв'язків між собою, як складових частин єдиного виробничого комплексу країни, і навіть адаптації їхньої економіки до нових умов формування ринкових відносин.

Малі фермерські господарства найменш захищені та конкурентоспроможні на ринку, але водночас вони займають значну частку у виробництві всіх видів сільськогосподарських товарів і є основою діяльності для багатьох мешканців сіл. До основних чинників, що суттєво стримують діяльність малого агробізнесу, як свідчить остання практика, належать: недосконала законодавча база; недосконалий механізм взаємодії держави з суб'єктами малого підприємництва; вкрай низький рівень доступу до кредитних ресурсів; слабкий рівень розвитку інноваційних процесів, що унеможливило використання нового технологічного обладнання [1].

Також, суб'єкти малого бізнесу в аграрній сфері поряд з більш ефективними формами господарювання мають ряд суттєвих переваг, а саме: швидко реагують на всі зміни на ринку; вони є основним джерелом впровадження інноваційних ідей у виробництво; мають певні переваги в умовах маркетингу та збуту завдяки співпраці зі споживачем; реалізують об'єднання підприємців, керівника та працівника в одній людині, що забезпечує узгодження усіх інтересів і максимальну мотивацію досягнення цілей діяльності [2]. Тому необхідно підтримувати розвиток великих і малих форм сільськогосподарського виробництва, не порушувати їх цілісність і не суперечити одна одній, створювати для малих підприємців такі ж умови ведення бізнесу, як і для великих сільськогосподарських підприємств.

Вітчизняні дрібні фермери можуть скористатися світовим досвідом контрактного фермерства. Така можливість залучення корпорацій до тісної співпраці з малими аграрними підприємствами шляхом запровадження контрактного фермерства може позитивно вплинути на розвиток вітчизняного агропромислового сектора на різних етапах розвитку, особливо шляхом забезпечення суб'єктів малих фермерських господарств необхідними ресурсами та підтримки виробництва їхньої продукції на місцевих ринках.

Ефективними формами взаємовідносин між корпораціями та малими сільськогосподарськими підприємствами за кордоном є франчайзинг і аутсорсинг. Вони значно підвищують ефективність ведення малого агробізнесу, а тим самим і рівень життя та добробуту сільських жителів, сприяючи розвитку місцевих громад. На жаль, у нас такі форми співпраці великого і малого агробізнесів відсутні через наступні проблеми: відсутність детальної інформації та необхідних знань про принципи аутсорсингу та субконтракту; складний порядок затвердження визначених форм співробітництва; відсутність висококваліфікованих та мотивованих керівників малих сільськогосподарських підприємств; відсутність підтримки з боку влади, а також недостатня інформація про виробничий потенціал малого бізнесу [3].

Підсумовуючи вищевикладене слід зазначити, що для активізації співпраці між великими та малими аграрними підприємствами необхідно на державному рівні створити рівні умови для ведення бізнесу. Домінуючу роль у створенні інтеграційних зв'язків має відігравати держава, як посередник між підприємствами великого та малого бізнесу. Проте, відсутність досконалого законодавства перешкоджає розвитку форм контрактації та інших інтеграційних відносин, а тому доцільно розробити рекомендації щодо практичної організації договірних відносин для забезпечення ефективної взаємодії всіх форм агробізнесу. Через просвітницьку та консультативну діяльність на селі важливо створити необхідні умови для створення та реалізації інтеграційних зв'язків. Національні цільові програми розвитку малого бізнесу аграрного сектору національної економіки необхідно доповнити завданням стимулювання інтеграційних зв'язків корпорацій та малих фермерських господарств, які укладають договори виробничої контрактації, що дозволить пов'язати та узгодити інтереси всіх сільськогосподарських підприємств.

Список використаних джерел:

1. Сіренко Н.М., Рибачук В.П., Мікуляк К. А. Роль малого бізнесу для розвитку аграрного сектору у ринковому середовищі. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: науковий журнал. Острог.* 2021. № 20(48). С. 82-88.
2. Жураковська Л.А. Стан і перспективи розвитку малих форм господарювання в аграрному секторі України. *Проблеми економіки.* 2020. № 2 (44). С.104-110.
3. Корпоратизація аграрного сектора економіки України: колективна монографія. за ред. д-ра екон. наук Шубравської О.В. ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». Київ. 2020. 205 с. URL : <http://ief.org.ua/docs/mg/329.pdf>.